

Sygn. akt II CSK 56/16

POSTANOWIENIE

Dnia 20 lipca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Henryk Pietrkowski

w sprawie z powództwa E. S.
przeciwko A. Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w P.
o stwierdzenie nieważności uchwały,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 20 lipca 2016 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powódki
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 15 lipca 2015 r., sygn. akt I ACa (...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania
i zasądza od powódki na rzecz strony pozwanej kwotę 180
(sto osiemdziesiąt) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony - co należy podkreślić - wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Pełnomocnik powódki E. S. w skardze kasacyjnej wniesionej od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 15 lipca 2015 r. wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania oparła na przesłankach wskazanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c.

Istotne zagadnienie prawne autorka skargi sprowadziła do pytania, czy w pojęciu dobrych obyczajów z art. 249 § 1 k.s.h. zawiera się „sposób wykonania dopłat przez większościowego udziałowca, czyli zdarzenie *ex post*, w sytuacji, gdy udziałowiec ten powołuje się na potrzebę dofinansowania spółki, a sam wykonuje ciężące na nim obowiązki dopłat poprzez potrącenie”.

Przez istotne zagadnienie prawne rozumie się problem o charakterze prawnym powstały na tle konkretnego przepisu prawa, mający charakter nowy i rzeczywisty w tym znaczeniu, że jego rozstrzygnięcie stwarza realne i poważne trudności, a którego wyjaśnienie ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 maja 2013 r., IV CSK 53/2013, nie publ.). Jeżeli w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący powołuje się na występowanie w sprawie

istotnego zagadnienia prawnego, powinien to zagadnienie precyzyjnie sformułować i wskazać argumenty, które prowadzą do rozbieżnych ocen (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r. II CZ 35/01, OSNC 2002 nr 1, poz. 11).

Sformułowane w skardze pytanie nie spełnia wymagań stawianych zagadnieniom prawnym. W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany jest pogląd, zgodnie z którym skonstruowanie zagadnienia prawnego następuje przez przedstawienie pytań „do rozstrzygnięcia” to znaczy pytań, których konstrukcja powoduje, że rozstrzygnięcie zagadnienia prawnego dokonywane jest przez wybór towarzyszącej mu odpowiedzi (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 kwietnia 2000 r., III CZP 2/00, OSNC z 2000 r., nr 11, poz. 200). Odnosząc te uwagi do sformułowanego w skardze pytania, należało stwierdzić, że miało ono charakter ogólny i nie stanowiło pytania o rozstrzygnięcie, ale pytanie o uzupełnienie - o nieokreślonych z góry możliwościach odpowiedzi. Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania przepełnione analizą stanu faktycznego sprawy nie zawierało ponadto argumentów, które świadczyłyby o możliwych rozbieżnościach interpretacyjnych. Nie było zatem podstaw do przyjęcia, że w sprawie wystąpiło istotne zagadnienie prawne w przywołanym rozumieniu.

W ramach przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 2 pełnomocnik powódki wskazała na potrzebę wykładni art. 249 § 1 k.s.h. przez udzielenie odpowiedzi na pytanie, czy sama sprzeczność uchwały z umową spółki może stanowić samodzielną przesłankę uchylenia uchwały.

Zagadnienie przedstawione w skardze kasacyjnej zostało już wyjaśnione w orzecznictwie Sądu Najwyższego, a zgodnie z utrwalonym poglądem nie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawa ani nie występuje w sprawie istotne zagadnienie prawne, jeżeli Sąd Najwyższy wyraził swój pogląd we wcześniejszym orzecznictwie, a nie zachodzą okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu. Zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 2016 r. III CZP 1/16 (Biuletyn Sądu Najwyższego 2016 nr 3) „sprzeczność uchwały wspólników spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z umową spółki nie jest samodzielną

przesłanka uzasadniającą uwzględnienie powództwa o uchylenie tej uchwały". W sprawie nie wystąpiła więc przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania z art. 398⁹ § 1 pkt 2.

Uzasadniając oczywistą zasadność skargi kasacyjnej pełnomocnik powódki wskazała na naruszenie art. 217 § 1 (w brzmieniu sprzed nowelizacji ustawą z dnia 16 września 2011 r.) w zw. z art. 227 w zw. z art. 378 § 1 i art. 380 k.p.c.

Szczegółowa analiza nie pozwala jednak na przyjęcie, że powołana przesłanka została wykazana. Zawarty w skardze kasacyjnej wywód nie był wystarczający do uznania, że w zakresie oddalenia wniosków dowodowych powódki sądy dopuściły kwalifikowanego uchybienia w zakresie stosowania prawa.

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do merytorycznego rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

Na wniosek pozwanej zawarty w odpowiedzi na skargę kasacyjną Sąd Najwyższy orzekł o kosztach postępowania kasacyjnego na podstawie na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i art. 398²¹ k.p.c. oraz § 11 ust. 1 pkt 21 w zw. z § 13 ust. 4 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jedn. Dz.U. z 2013 r., poz. 461).